

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

Навчально-наукового
інституту педагогіки і психології

Світлана КОНДРАТЮК

28 серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ТА СПІЧРАЙТИНГ»**

галузь знань _____ 02 «Культура і мистецтво» _____
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність _____ 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» _____
(шифр і назва)

освітня програма _____ «Магістр» _____
(назва)

Мова навчання _____ українська _____

Погоджено науково-методичною
комісією ННІПП

28 серпня 2024 р.

Голова _____

Юлія БОНДАРЕНКО, доктор
педагогічних наук, професор

Розробники:

1. Викладач кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності Шевченко Таїсія Станіславівна

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 року.

Завідувач кафедри
канд. пед. наук, доцент

Анжела ПОЛЯНИЧКО

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Магістр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		1-й	-
		Семестр	
Загальна кількість годин - 110		1-й	-
		Лекції	
		4 год.	-
		Практичні, семінарські	
		6 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
	100 год.	-	
	Консультації:		
- год.	- год.		
Вид контролю: залік			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчального курсу «Ораторське мистецтво та спічрайтинг»: формування у студентів навичок ефективного публічного виступу, мистецтва переконливого спілкування, а також розвитку вмінь створювати професійно структуровані та змістовні промови.

Завдання:

1. Ознайомлення з основами ораторського мистецтва, історією його розвитку та сучасними вимогами до публічних виступів.
2. Відпрацювання технік спічрайтингу для різних видів аудиторії та форм публічної комунікації.
3. Розвиток навичок невербальної комунікації, управління емоціями та подолання страху перед виступами.
4. Опанування методів структурування промов, адаптації тексту для різних контекстів та цілей.
5. Вироблення впевненості та самоконтролю у процесі комунікації з аудиторією.

Передумови для вивчення дисципліни

Навчальний курс «Ораторське мистецтво та спічрайтинг» повинен надати студентам знання з комунікації та мови, розуміння основ комунікативної культури та правил етикету в спілкуванні, розвинути їх навички критичного мислення та інтерес до громадської діяльності та публічних виступів. Ораторське мистецтво потребує зацікавленості в комунікації, публічних виступах, а також бажання розвивати лідерські та комунікативні навички. Такий результат може бути можливий при паралельному вивченні дисциплін: «Педагогіка дозвілля», «Акторська майстерність», «Організація ПР-рекламної діяльності», «Теорія і практика зв'язків з громадськістю», «Соціокультурна анімація» та іншими.

2. Результати навчання за дисципліною

Після вивчення дисципліни «Ораторське мистецтво та спічрайтинг» студенти отримують **компетенції** щодо набуття професійних знань та практичних навичок з організації івентів різного рівня, а саме:

Знання	ФК-1	Володіння базовими загальними знаннями з соціальних, гуманітарних та економічних наук для розв'язання професійних завдань.
	ФК-4	Володіння спеціальними поглибленими знаннями з основ соціокультурної діяльності, соціокультурного менеджменту і маркетингу, культурно-дозвілєвої

		діяльності, їх методичного, ресурсного та технологічного забезпечення.
	РН-1	Знання й оперування нормативно-законодавчою базою, яка визначає засади державної культурної і соціальної політики та регламентує діяльність закладів соціокультурної сфери в Україні.
Уміння	ФК-14	Уміння креативно мислити відповідно до викликів сьогодення, генерувати ідеї, упроваджувати нові стратегії соціокультурної діяльності.
	ФК-5	Уміння використовувати технології соціокультурної діяльності у роботі з різними віковими та соціальними категоріями населення, в тому числі з урахуванням гендерного підходу.
	ФК-16	Уміння керувати власною кар'єрою та знаходити відповідні засоби подальшого підвищення кваліфікації у сфері менеджменту соціокультурної діяльності.
Комунікація:	РН-6	Вільно спілкуватися (як рідною, так і іноземними мовами) з фахівцями соціокультурної сфери (України та зарубіжжя), представниками державної адміністрації й місцевого самоврядування, громадськими організаціями, ЗМІ, керівниками, підлеглими, клієнтами.
	ЗК-4	Готовність до співпраці з колегами, роботі в команді; здатність виконувати професійні завдання під керівництвом лідера, демонструючи здатність до врахування вимог дисципліни, планування та управління часом
	РН-11	Поширювати інноваційний досвід діяльності закладів соціокультурної сфери в контексті реалізації завдань державної культурної політики, соціального і культурного виховання громадян.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 - 100	студент/-ка демонструє повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; знання основної та додаткової літератури; виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
82 - 89	студент/-ка демонструє достатні знання матеріалу в заданому обсязі, з певною систематичністю виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою; виявляє переважно конструктивний і репродуктивний характер використання набутих знань та умінь.
74 - 81	студент/-ка виявляє повні, систематичні знання із дисципліни, успішно виконує практичні завдання, засвоїв/-ла основну та додаткову літературу, виявляє здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента/-ки наявні незначні помилки.
64 - 73	студент/-ка виявляє знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент/-ка спроможний/-на усунути їх із допомогою викладача/-ки.
60 - 63	виставляється студентів/-ці, відповідь якого/-ї під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.
35 - 59	студент/-ка не спроможний/-на до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ЗВО без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни. студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни.
1 - 34	студент/-ка не опанував/-ла матеріал навчальної дисципліни на достатньому рівні, але рівень залишкових знань та умінь дозволяє повторне складання підсумкового контролю за результатами самостійної підготовки.

Розподіл балів

Поточний контроль				Разом	ІНДЗ	Сума
РОЗДІЛ №1		РОЗДІЛ №2				
Т 1.1	Т 1.2	Т 2.3	Т 2.4			100
Поточний контроль				60	20	
20	20	20	-			
Контроль самостійної роботи				20		
-	-	-	20			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Контроль за видами діяльності студентів здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, оцінюванням ведення конспекту лекцій та аналітичних звітів, а також оцінювання ІНДЗ. За результатами суми усіх видів робіт виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS. Засіб діагностики успішності навчання: усний залік.

**Критерії оцінювання ІНДЗ
з навчального курсу
«Ораторське мистецтво та спічрайтинг»**

№	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Наявність оформленої належним чином статті чи тез конференції за обраною темою	15 балів
2	Наявність списку літератури до статті чи тез конференції	5 балів
Разом		20 балів

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ I. Основи ораторського мистецтва.

Тема №1: Вступ до ораторського мистецтва.

Структура публічного виступу.

Вербальні та невербальні засоби комунікації.

Ораторське мистецтво як мистецтво публічного мовлення. Перші основи ораторського мистецтва. Структура виступу: вступ, основна частина та висновок. Основні завдання вступу. Основна частина виступу як серце промови. Аргументи та докази. Вербальні засоби у контексті ораторського мистецтва Інтонція, тембр, гучність і швидкість мовлення для утримувати увагу слухачів. Використання риторичних питань, паралелізму, метафор у мові оратора. Невербальна комунікація — це жест, міміка, поза, погляд і дихання, які супроводжують мовлення. Гармонія вербальних та невербальних засобів. Уміння чітко і структуровано висловлювати думки під час публічних виступів.

РОЗДІЛ I. Основи ораторського мистецтва.

Тема №2: Спічрайтинг: поняття, цілі та завдання.

Види публічних промов і мистецтво їх написання

Спічрайтинг як процес написання публічних промов для інших осіб. Основні особливості спічрайтингу: використання риторичних засобів для переконання, адаптація стилю мовлення під особистість оратора, урахування аудиторії, її цінностей та очікувань, чітка структурованість і логічність тексту. Мета спічрайтингу. Основні цілі спічрайтингу: інформування, переконання, мотивація, розвага. Завдання спічрайтера. Основні види публічних промов: інформативні, переконливі, мотиваційні, розважальні промови. Процес написання промов. Аналіз аудиторії: вік, соціальний статус, професійні інтереси, культурний контекст.

РОЗДІЛ II. Практика ораторського мистецтва.

Тема №3: Види та жанри публічних виступів.

Підготовка спічу для різних типів аудиторій

Основні види та жанри публічних виступів. Інформативні виступи: лекції, доповіді, презентації на наукових конференціях. Переконливі виступи: політична промова, рекламний виступ, звернення громадського діяча. Мотиваційні виступи: виступ на мотиваційному тренінгу, промова на випускному, звернення під час соціальних кампаній. Розважальні виступи: тост на весіллі, промова ведучого на святі, гумористичний монолог. Церемоніальні виступи: вітальна промова на урочистості, прощання на похоронах. Особливості використання вузькопрофільних термінів в публічних виступах. Використання риторичних засобів.

РОЗДІЛ II. Практика ораторського мистецтва.

Тема №4: Подолання страху перед публічними виступами.

Техніки саморегуляції та впевненості для оратора

Страх перед публічними виступами аудиторією: страх невдачі, низька самооцінка, соціальний тиск. Фізіологічні реакції страху в оратора: пітливість, прискорене серцебиття, тремтіння рук. Техніки саморегуляції, які допомагають ефективно керувати тривогою: дихальні техніки, візуалізація, прогресивна м'язова релаксація, позитивні афірмації. Репетиція як можливість відпрацювати зміст промови, поліпшити структуру і зменшити можливість помилок.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. роб.		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. роб.
РОЗДІЛ I. Основи ораторського мистецтва.												
Тема №1: Вступ до ораторського мистецтва. Структура публічного виступу. Вербальні та невербальні засоби комунікації.	23	1	2	-	-	20						
Тема №2: Спічрайтинг: поняття, цілі та завдання. Види	23	1	2	-	-	20						

публічних промов і мистецтво їх написання.													
РОЗДІЛ II. Практика ораторського мистецтва.													
Тема №3: Види та жанри публічних виступів. Підготовка спічу для різних типів аудиторій.	23	1	2	-	-	20							
Тема №4: Подолання страху перед публічними виступами. Техніки саморегуляції та впевненості для оратора.	21	1	-	-	-	20							
Усього годин	90	4	6	-	-	80							
ІНДЗ	20	-	-	-	-	20							
Усього годин	110	4	6	-	-	100							

Теми лекційних занять

№ п/п	Тема та зміст лекції з висвітленням основних її питань	Кількість годин
РОЗДІЛ I. Основи ораторського мистецтва.		
1	Тема №1: Вступ до ораторського мистецтва. Структура публічного виступу. Вербальні та невербальні засоби комунікації.	1
2	Тема №2: Спічрайтинг: поняття, цілі та завдання. Види публічних промов і мистецтво їх написання.	1
РОЗДІЛ II. Практика ораторського мистецтва.		
3	Тема №3: Види та жанри публічних виступів. Підготовка спічу для різних типів аудиторій	1
4	Тема №4: Подолання страху перед публічними виступами. Техніки саморегуляції та впевненості для оратора	1
Загалом		4

Теми практичних (семінарських) занять

№ п/п	Тема та зміст лекції з висвітленням основних її питань	Кількість годин
РОЗДІЛ I. Основи ораторського мистецтва.		
1	Тема №1: Вступ до ораторського мистецтва. Структура	2

	публічного виступу. Вербальні та невербальні засоби комунікації.	
2	Тема №2: Спічрайтинг: поняття, цілі та завдання. Види публічних промов і мистецтво їх написання.	2
РОЗДІЛ II. Практика ораторського мистецтва.		
3	Тема №3: Види та жанри публічних виступів. Підготовка спічу для різних типів аудиторій	2
4	Тема №4: Подолання страху перед публічними виступами. Техніки саморегуляції та впевненості для оратора	-
	Загалом	6

7. Рекомендовані джерела інформації

Базова:

1. Абрамович С. Д., Чикарькова М. Ю. Риторика: Навч. посібник. Львів : Світ, 2001. - 240 с.
2. Вандишев В. М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять: Навч. посібник. Київ : Кондор, 2003. - 264 с.
3. Кацавець Р. С. Ораторське мистецтво : підручник. 3-тє вид. Київ : Алерта, 2021. - 250 с.
4. Колотілова Н. А. Риторика: навчальний посібник. Київ : Центр учб. літ., 2007. - 231 с.
5. Куньч З. Й. Українська риторика: історія становлення і розвитку: навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2011. - 248 с.
6. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: Навч. посіб. 2-ге вид. Київ : Вища шк., 2006. - 311 с.
7. Ораторське мистецтво : підручник / М. П. Требін та ін. ; ред.: М. П. Требін, Г. П. Клімова. 2-ге вид. Харків : Право, 2015. - 207 с.
8. Ораторське мистецтво : навч.-метод. посіб. / ред.: І. М. Плотницька, О. П. Левченко ; уклад.: І. М. Плотницька, О. П. Левченко. Київ : НАДУ, 2011. - 128 с.
9. Риторика: навч. посібн. / упоряд.: Т. К. Ісаєнко, А. В. Лисенко. Полтава : ПолтНТУ, 2019. - 247 с.
10. Риторика: навч.-метод. посіб. / ред. С. Романюк ; уклад. Л. Мафтин. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьков: Рута, 2020. - 343 с.
11. Серєда Н.В., Квасник О.В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник. Харків : НТУ «ХП», 2019. - 304 с.
12. Шинкарук В.Д., Теслюк В.М. Основи риторики: навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2021. - 320 с.

Допоміжна:

1. Дейл Карнегі. Учись виступати публічно і впливати на широке коло людей. – К., 2000 р.
2. Онуфрієнко Г. С. Риторика. Навч. посібник. 2-ге вид. перероб. та доп / Г.С. Онуфрієнко.– К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 624 с.
3. Сагач Г. Риторика// Г. Сагач. Видання друге, 2000. - 73с.
4. Томан І. Мистецтво говорити [Текст] / І.Томан; пер.с чеськ. В. І. Романець. - 3.вид. - К.: Україна, 1996. - 267 с.Кацавець, Р.С. Українська мова: професійне спілкування [Текст]: підручник. - К. : Центр учбової літератури, 2007. - 256 с.
5. Литвин, А.В. Спічрайтинг як технологія політконсалтингу. // А.В.Литвин. - Технологія і техніка друкарства, (4(58), с.84–90
6. Тягнирядно Є.В. Практичні завдання з риторики: метод. пос. / Є.В.Тягнирядно. – Одеса : ОДУВС, 2011. – 72 с.
7. Тягнирядно Є.В., Яворська Г.Х. Риторичні вміння правників: теорія і практика : монографія // Є.В.Тягнирядно, Г.Х. Яворська – Одеса: ОДУВС, 2009. – 190 с.

Інформаційні ресурси:

1. Ораторське мистецтво для вчителів: методи, які варто знати кожному. Режим доступу: <https://osvitoria.media/experience/oratorske-mystetstvo-dlya-vchyteliv-metody-yaki-var-to-znaty-kozhnomu/>
2. Ораторське мистецтво: навіщо його освоювати студентам і з чого варто починати. Режим доступу: <https://osvita.in.net/articles/232>
3. Цитати про оратора. Режим доступу: <https://masterlev.com.ua/tsytaty-pro-oratorske-mystetstvo-rytoryku/>
4. Ораторське мистецтво. Режим доступу: https://www.youtube.com/channel/UCTceL5v5RhzCK0My2Uf_qCQ

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Комп'ютер, мультимедійна дошка, проектор та музична апаратура професійного рівня.
2. Використання комп'ютерних програм Point, АІМР, Windows Movie Maker, Google-таблиці та інші.